Polisi Rhyddid Gwybodaeth

Adolygwyd	Dyddiad	Diben ei Gyhoeddi/Disgrifiad o'r Newid	Cwblhau Asesiad Effaith Cydraddoldeb
1.	Tachwedd 2005	Cyhoeddiad Cyntaf	
2.	15 Mehefin 2012	Diwygiwyd a Diweddarwyd	
3.	5 Hydref 2015	Diwygiwyd a Diweddarwyd	1 Rhagfyr 2015
4.	1 Chwefror 2016	Mân newid a gymeradwywyd	
5.	3 Mehefin 2019	Diwygiwyd a Diweddarwyd	
6.	19 Gorffennaf 2021	Diwygiedig a diweddarwyd: newid Swyddog Rhyddid Gwybodaeth	
7.	27 Tachwedd 2024	Adolygiad a mân ddiweddariadau, cymeradwywyd gan y Pwyllgor Cydymffurfiaeth	

Swyddog Polisi	Yr Uwch Swyddog sy'n Gyfrifol	Cymeradwywyd Gan	Dyddiad
Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol	Ysgrifennydd y Brifysgol	Pwyllgor Cydymffurfiaeth	27 Tachwedd 2024

Caiff y polisi hwn ei adolygu ymhen tair blynedd.

Polisi Rhyddid Gwybodaeth

Mae Prifysgol Bangor yn cymryd ei chyfrifoldebau dros reoli gofynion Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 yn gwbl o ddifrif. Yn y ddogfen hon ceir fframwaith y polisi ar gyfer cyflawni ac archwilio'r rheolaeth hon mewn modd effeithiol.

1. **Cwmpas y Polisi**

Diben y polisi hwn yw sicrhau y cedwir at ddarpariaethau Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 ac yn neilltuol:

- bod swm sylweddol y wybodaeth a gyhoeddir yn rheolaidd am y brifysgol ar gael i'r cyhoedd fel mater o drefn ac wedi ei fynegeio trwy gynllun cyhoeddi a chanllaw cyhoeddi'r brifysgol;
- bod gwybodaeth arall nad yw wedi ei chynnwys yn y cynllun cyhoeddi ar gael yn hwylus os gofynnir amdani ac yr ymdrinnir yn ddi-oed â cheisiadau o'r fath; ac
- mewn achosion pan mae gwybodaeth wedi ei heithrio, rhoddir ystyriaeth ar y lefel briodol yn y brifysgol a ddylid rhyddhau'r wybodaeth.

2. Cyfrifoldebau

[a] Cyfrifoldebau'r Brifysgol

Mae'r brifysgol yn gyfrifol am sefydlu polisïau a threfniadau, ac am sicrhau bod hyfforddiant priodol ar gael, er mwyn cydymffurfio â gofynion Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000.

[i] Y Pwyllgor Cydymffurfiaeth

Y Pwyllgor Cydymffurfiaeth sy'n gyfrifol am ddatblygu, gweithredu ac adolygu Polisi Rhyddid Gwybodaeth y brifysgol. Ysgrifennydd y Brifysgol sy'n cadeirio'r Pwyllgor Cydymffurfiaeth sy'n adrodd i Fwrdd Gweithredol y brifysgol.

[ii] Swyddog Rhyddid Gwybodaeth y Brifysgol

- Bydd y Grŵp Cydymffurfiaeth yn enwebu person priodol i weithredu fel Swyddog Rhyddid Gwybodaeth y brifysgol; bydd yr unigolyn hwnnw'n ddigon gwybodus ac ar lefel ddigon uchel yn y brifysgol.
- Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol yn Swyddfa'r Is-ganghellor yw'r Swyddog Rhyddid Gwybodaeth a enwebwyd gan y brifysgol.
- Bydd y brifysgol yn gwneud trefniadau i roi gwybod i'r holl staff, myfyrwyr, ymgynghorwyr, contractwyr a gwirfoddolwyr pwy yw Swyddog Rhyddid Gwybodaeth y brifysgol a bydd hefyd yn tynnu eu sylw at y polisi hwn a'r ddogfennaeth gysylltiedig. Y Swyddog Rhyddid Gwybodaeth sy'n gyfrifol am lunio arweiniad a hyrwyddo cydymffurfiad â'r polisi hwn er mwyn sicrhau bod modd cael gafael ar wybodaeth yn rhwydd, yn gyflym ac mewn modd priodol.
- Mae gan y Swyddog Rhyddid Gwybodaeth yr hawl i fynd at yr holl ddogfennau perthnasol (ar eu ffurf wreiddiol, heb eu golygu) yn ymwneud â chais cydymffurfio â'r gyfraith, a'r Swyddog Rhyddid Gwybodaeth (mewn ymgynghoriad, pan fo angen, â'r uwch swyddogion perthnasol) a fydd yn gwneud y penderfyniadau ynglŷn â pha wybodaeth a gaiff ei rhyddhau neu ei heithrio.

ii) Y Person Cymwys

At ddibenion adran 36, person cymwys y brifysgol yw’r Is-ganghellor, yn rhinwedd adran 36(5)(o)(iii).

Ym Mhrifysgol Bangor gall yr Is-ganghellor, neu, yn ei absenoldeb, y Dirprwy i’r Is-ganghellor, gyflawni'r swyddogaeth o ran defnyddio eithriad Adran 36.

[b] Cyfrifoldebau Dirprwy Is-gangellorion/Penaethiaid Colegau, Penaethiaid Ysgolion a Chyfarwyddwyr Gwasanaethau Proffesiynol

Mae dirprwy is-gangellorion / penaethiaid colegau, penaethiaid ysgolion a chyfarwyddwyr gwasanaethau proffesiynol yn gyfrifol am sicrhau cydymffurfiaeth â’r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth yn eu meysydd cyfrifoldeb, ac am sicrhau y caiff gofynion y polisi hwn eu hysbysu i staff a bod gweithdrefnau priodol ar waith i sicrhau cydymffurfiaeth.

Rhaid i ddirprwy is-gangellorion / penaethiaid colegau, penaethiaid ysgolion a chyfarwyddwyr gwasanaethau proffesiynol sicrhau y caiff yr holl aelodau staff newydd gyflwyniad i’r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth ac y caiff aelodau staff perthnasol o fewn eu cylchoedd cyfrifoldeb gyrsiau gloywi ar gydymffurfio â rhyddid gwybodaeth (ar gael trwy gysylltu â'r Uned Datblygu Staff o fewn Adnoddau Dynol).

[c] Cyfrifoldebau Staff

Mae cydymffurfio â darpariaethau’r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth a gofynion y polisi hwn yn gyfrifoldeb ar yr holl staff, ac mae’n ddyletswydd ar staff sicrhau eu bod yn ymwybodol o'u hymrwymiadau dan y ddeddf.

Mae canllawiau pellach ar ofynion y ddeddf a'r gweithdrefnau sy'n berthnasol i'r polisi hwn ar gael gan Bennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol neu ar dudalennau gwe Swyddfa'r Is-ganghellor.

[d] Contractwyr, Staff Achlysurol a Staff Gwirfoddol

Rhaid i ddirprwy is-gangellorion / penaethiaid colegau, penaethiaid ysgolion a chyfarwyddwyr gwasanaethau proffesiynol, sy'n cyflogi contractwyr, staff achlysurol neu wirfoddol, sicrhau bod yr unigolion hyn yn ymwybodol o'u rhwymedigaethau dan y ddeddf a gofynion y polisi hwn.

Os yw'n ymarferol, dylid mewnosod cymal rhyddid gwybodaeth safonol y brifysgol (sydd wedi ei gynnwys fel atodiad i'r polisi hwn) ym mhob contract prifysgol.

3. Cynllun Cyhoeddi’r Brifysgol

Swyddog Rhyddid Gwybodaeth y brifysgol sy’n gyfrifol am sicrhau bod cynllun cyhoeddi’r brifysgol yn cydymffurfio â gofynion Swyddfa’r Comisiynydd Gwybodaeth a’i fod yn cael ei ddiweddaru a’i adolygu’n rheolaidd. Mae cynllun cyhoeddi’r brifysgol ar gael ar wefan y brifysgol.

Mae Prifysgol Bangor wedi mabwysiadu cynllun cyhoeddi enghreifftiol y Comisiynydd Gwybodaeth wrth lunio ei chynllun cyhoeddi.

Yn y cynllun cyhoeddi nodir:

- pa wybodaeth y bydd y brifysgol yn ei darparu’n gyffredinol i’r cyhoedd fel mater o drefn
- sut y bydd yn gwneud hynny, a
- a fydd y wybodaeth hon ar gael yn rhad ac am ddim ynteu a godir tâl amdani.

4. Ceisiadau Penodol am Wybodaeth

Gellir cael mynediad at wybodaeth sydd yn nwylo’r brifysgol ond nad yw ar gael yng nghynllun cyhoeddi’r brifysgol trwy wneud cais penodol am wybodaeth. Yn hyn o beth mae’r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth yn sefydlu dau hawl sy’n gysylltiedig â’i gilydd:

- yr hawl i gael gwybod p’un a yw’r wybodaeth yn bodoli ai peidio, ac
- yr hawl i dderbyn y wybodaeth (yn amodol ar eithriadau)

Gall unrhyw un yn y byd ddefnyddio’r hawliau hyn. Y Cynorthwyydd Cyfreithiol a Chydymffurfiaeth ar ran Pennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol fydd yn ymdrin â’r ceisiadau penodol hyn am wybodaeth nad yw wedi ei chynnwys yn y cynllun cyhoeddi.

Rhaid gwneud unrhyw gais ar ffurf barhaol (er enghraifft yn ysgrifenedig neu drwy e-bost) a gellir codi tâl am ymdrin ag unrhyw gais, fodd bynnag, caiff hyn ei hysbysu i'r sawl sy’n gwneud y cais yn gynnar yn y broses a bydd y Cynorthwyydd Cyfreithiol a Chydymffurfiaeth yn cynnig cyngor ac arweiniad i gynorthwyo'r sawl sy’n gwneud y cais i wneud cais, a gellir gwneud hyn yn rhad ac am ddim. Ni fydd hawl gan rai sy'n gwneud cais i dderbyn gwybodaeth sydd wedi ei heithrio dan y ddeddf. Fodd bynnag, dim ond y darnau penodol hynny o wybodaeth sydd wedi eu heithrio a gânt eu dal yn ôl, a chaiff gwybodaeth sy'n cael ei heithrio ei hadolygu o bryd i'w gilydd gan Bennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol, mewn trafodaeth â’r uwch swyddog perthnasol.

Mae’n rhaid i’r brifysgol ymateb i unrhyw gais o fewn 20 diwrnod gwaith, er y gellir gofyn am fanylion pellach rhesymol er mwyn nodi’r wybodaeth a dod o hyd iddi. Os gofynnir am ffi caiff y cyfnod o 20 diwrnod gwaith ei ymestyn i hyd at 3 mis hyd nes caiff y ffi ei thalu.

5. Y Broses Apelio

[a] Mae'r cod ymarfer a gyhoeddwyd dan Adran 45 o'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth yn gosod dyletswydd ar awdurdodau cyhoeddus i roi trefn apelio ar waith i sicrhau bod ymgeiswyr yn gallu galw am adolygiad mewnol os nad ydynt yn fodlon ar y ffordd y mae'r awdurdod cyhoeddus wedi ymdrin â'u cais.

[b] Yn unol â chanllawiau Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth, rhaid cyflwyno cais am apêl o fewn dau fis i ymateb terfynol y brifysgol i gais dan y Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth. Dylid gwneud cais am apêl, yn y lle cyntaf i info-compliance@bangor.ac.uk, pan fydd aelod staff yn trafod yr apêl gyda Phennaeth y Gwasanaethau Cyfreithiol ac yn gwneud penderfyniad ynghylch a chaiff yr apêl ei thrin gan uwch aelod staff nad yw eisoes yn meddu ar wybodaeth am y cais (fel arfer Ysgrifennydd y Brifysgol, fodd bynnag gall unrhyw aelod o'r Bwrdd Gweithredol nad yw eisoes yn meddu ar wybodaeth am y cais weithredu yn y swyddogaeth hon). Ar ôl i'r cais am apêl gael ei dderbyn bydd y sawl sy'n gwneud y cais yn derbyn cydnabyddiaeth ac yn cael syniad o ba bryd y gall ddisgwyl cael ymateb.

[c] Bydd adolygiadau mewnol yn ystyried y wybodaeth a ryddhawyd a’i chymharu â’r wybodaeth y gofynnwyd amdani ac yn cynnal adolygiad o'r papurau sy'n gysylltiedig â'r cais gwreiddiol, gall hyn gynnwys trafod y penderfyniad gwreiddiol gydag aelodau staff a oedd yn ymwneud â'r cais.

[e] Yn unol ag argymhellion yr Adran dros Faterion Cyfansoddiadol, mae'r brifysgol yn anelu at ddelio â cheisiadau syml am apêl cyn pen 20 diwrnod gwaith ar ôl derbyn y cais, tra'n anelu at ddelio ag adolygiadau mwy cymhleth, megis ailystyried y prawf budd cyhoeddus, cyn pen 40

diwrnod gwaith ar ôl derbyn y gŵyn. Rhoddir gwybod i'r sawl sy'n gwneud y cais os rhagwelir y bydd yr apêl yn cymryd mwy nag 20 diwrnod gwaith.

Os yw ymgeiswyr yn anfodlon â chanlyniad y drefn gwyno, gallant ofyn am arolwg annibynnol gan y Comisiynydd Gwybodaeth.

6. Ffioedd

Oni nodir fel arall, ni chodir tâl am wybodaeth a ddarperir trwy gynllun cyhoeddi'r brifysgol.

Yn unol â'r ddeddf, mae'r brifysgol yn cadw'r hawl i godi ffi am ddelio â chais am wybodaeth nad yw wedi ei rhestru yn y cynllun cyhoeddi, os yw'n debygol y bydd y cais yn cymryd mwy na 2.5 diwrnod i ddod o hyd i'r dogfennau, eu didoli a'u golygu (cost o £450 wedi ei gyfrifo'n seiliedig ar £25 yr awr). Fodd bynnag, mewn achosion pan fydd rhaid codi ffi, bydd y brifysgol yn cynnig cyngor ac arweiniad yn y lle cyntaf.

7. Eithriadau dan y Ddeddf

Gall y brifysgol benderfynu fod rhai mathau o wybodaeth sydd ganddi yn wybodaeth wedi ei heithrio dan y ddeddf. Os gwneir cais am wybodaeth sy'n cynnwys eithriadau, bydd y brifysgol yn ystyried y prawf rhagfarn a phrawf lles y cyhoedd ac, mewn rhai amgylchiadau, gall beidio â datgelu'r wybodaeth y gofynnwyd amdani.

Ceir 23 o eithriadau dan y ddeddf. Gyda rhai eithriadau, gellir ystyried a ddylid datgelu'r wybodaeth er budd y cyhoedd, tra bo eraill yn eithriadau llwyr. Ceir y rhestr lawn o eithriadau yn Atodiad 1 y polisi hwn.

8. Cysylltiadau

Pennaeth Gwasanaethau Cyfreithiol/Swyddog Rhyddid Gwybodaeth Enwebedig
Swyddfa'r Is-ganghellor
Prifysgol Bangor
Ffordd y Coleg
Bangor
Gwynedd LL57 2DG

Ffôn (01248) 38 2413
E-bost: info-compliance@bangor.ac.uk

ATODIAD 1

Rhestr eithriadau dan Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth 2000

A. **Eithriadau y mae prawf budd y cyhoedd yn berthnasol iddynt:**

s22 Gwybodaeth y bwriedir ei chyhoeddi yn y dyfodol
s24 Diogelwch cenedlaethol.
s26 Amddiffyn
s27 Cysylltiadau rhyngwladol
s28 Cysylltiadau o fewn y Deyrnas Unedig
s29 Yr economi
s30 Ymchwiliadau a thrafodion a gynhaliwyd gan awdurdodau cyhoeddus
s31 Cyrff gweithredu'r gyfraith
s33 Swyddogaethau archwilio
s35 Llunio polisïau'r llywodraeth, etc.
s36 Niweidiol i gynnal materion cyhoeddus yn effeithiol (ac eithrio gwybodaeth a ddelir gan Dŷ'r Cyffredin neu Dŷ'r Arglwyddi)
s37 Cyfathrebiadau â'i Mawrhydi, etc., ac anrhydeddau
s38 Iechyd a Diogelwch
s39 Gwybodaeth amgylcheddol
s40 Gwybodaeth bersonol (dim ond os yw'r wybodaeth yn ymwneud â thrydydd parti a bod rhybudd s.10 dan Ddeddf Diogelu Data 1998 yn berthnasol i'r wybodaeth honno)
s42 Braint broffesiynol gyfreithiol
s43 Buddiannau masnachol

B Yr eithriadau llwyr

Os yw'r eithriadau hyn yn berthnasol, nid oes rhaid mynd ymlaen i ystyried a yw'r datgeliad er lles y cyhoedd ai peidio.

s21 Gwybodaeth y gall ymgeiswyr ei chael trwy ddulliau eraill
s23 Gwybodaeth a ddarparwyd gan gyrff sy'n ymwneud â diogelwch neu sy'n gysylltiedig â'r cyrff hynny
s32 Cofnodion llysoedd, etc.
s34 Seneddol
s36 Niweidiol i gynnal materion cyhoeddus yn effeithiol (dim ond yn berthnasol i wybodaeth a ddelir gan Dŷ'r Cyffredin neu Dŷ'r Arglwyddi)
s40 Gwybodaeth bersonol (lle mae'r ymgeisydd yn wrthrych y wybodaeth)
s41 Gwybodaeth a roddwyd yn gyfrinachol
s44 Gwaharddiadau ar ddatgelu os gwaherddir datgelu gan ddeddfiad neu os byddai'n cael ei ystyried yn achos o ddirmygu llys

Atodiad 2

Cymal Rhyddid Gwybodaeth Prifysgol Bangor

Diffiniadau
Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol 2004 (fel y'u diwygir o bryd i'w gilydd);
Deddf Rhyddid Gwybodaeth 2000 (fel y'i diwygir o bryd i'w gilydd);

Cymalau

1. Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol a Rhyddid Gwybodaeth

1.1 Mae'r cwmni'n cydnabod bod y brifysgol yn dod dan ofynion y Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol a'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth a bydd yn cynorthwyo a chydweithio gyda'r brifysgol i'w galluogi i gydymffurfio ag unrhyw ofynion datgelu gwybodaeth.

1.2 Pan fydd y brifysgol yn cael cais i ddatgelu unrhyw wybodaeth sydd, yn ôl y cytundeb hwn, yn wybodaeth gyfrinachol y cwmni, bydd yn hysbysu'r cwmni ac yn ymgynghori â'r cwmni. Bydd y cwmni yn ymateb i'r brifysgol cyn pen 5 diwrnod gwaith ar ôl derbyn rhybudd y brifysgol am y cais. Os digwydd i'r cwmni beidio ag ymateb o fewn y cyfnod sydd yn ofynnol, ceidw'r brifysgol yr hawl i ddatgelu unrhyw wybodaeth o'r fath y tybia ei bod yn briodol i'w datgelu.

1.3 Bydd y brifysgol yn gyfrifol am benderfynu, yn ôl ei doethineb llwyr ei hun, p'un a yw'r wybodaeth:

1.3.1 wedi ei heithrio rhag ei datgelu yn unol â'r Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol neu'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth;

1.3.2 i'w datgelu mewn ymateb i gais am wybodaeth dan y Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol neu'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth ac ni fydd y cwmni dan unrhyw amgylchiadau yn ymateb yn uniongyrchol i gais am wybodaeth oni chaiff ei awdurdodi'n benodol i wneud hynny gan y brifysgol.

1.4 Mae'r cwmni'n cydnabod y gall y brifysgol fod dan orfodaeth dan y Rheoliadau Gwybodaeth Amgylcheddol neu'r Ddeddf Rhyddid Gwybodaeth i ddatgelu gwybodaeth ar ôl ymgynghori â'r cwmni ac ystyried ei farn.